

malalts i altres dependències de la santa casa. I, finalment, s'hi han fet diverses obres d'embelliment, que han costat fortes sumes.

Heus ací, a grans trets, un senzill compendi de la història i de la vida de l'hospital de Sant Andreu, digne d'una extensa Monografia, amb tots els detalls coneguts que fecin veure el passat i el present del monument de caritat que tan honora la nostra amada ciutat de Manresa.

* * *

L'hospital de Sant Andreu, de la ciutat de Manresa, té per finalitat cuidar els malalts pobres, fills de Manresa, i els veïns que faci dos anys que resideixin a la mateixa ciutat, admetent també els malalts pobres transeünts.

El major contingent de malalts pertanyen a medicina, i els de cirurgia la major part són traumàtics i de cirurgia d'urgència.

No s'ha fet estadística de la classe de malalties que s'assisteixen en el dit benèfic establiment; però predominen les internes, cròniques; i, d'aquestes, les més abundants, són les tuberculosos ja en període caquètic, arterio-esclorosis amb lesions cerebrals en focus, cardíacues no compensades, reumatisme, i, especialment de forma crònica, canceroses, no operables. I de les malalties agudes són les tifoïdes, pulmonies i reumatisme agut.

De les malalties de cirurgia d'urgència, ultra les traumàtiques, les que donen major contingent, són les hèrnies estrangulades, traqueotomia, empiema i algun part distòsic.

També s'hi admeten, temporalment, dements pobres en estat de deliri agut, malalts que no poden ésser assistits en llurs cases per falta de personal apte o per carèixer de mitjans de contenció, fins que els toca la tanda per entrar en un manicomí. Per aquests malalts, hi ha dues cambres expressos. Sortosament, cada dia és menys costós l'entrar aquests malalts en establiments frenopàtics, car les nostres habitacions recorden la manera de tractar els dements molts anys enrera, ja des de Pínel en desús.

El personal facultatiu per l'assistència dels malalts es compona d'un metge Director, un metge encarregat de les malalties internes i un metge cirurgia; hi ha un infermer i dotze germanes de la Caritat de Sant Vicents de Paul. La Farmàcia

està ben proveïda; hi ha un aparell Arnalot per preparar la solució electrolítica de Dakin.

En el departament d'homes, hi ha una sala destinada exclusivament als militars, els quals són assistits pel metge del batalló.

A la planta baixa de l'edifici, demés de l'Església i jardins i altres dependències, hi ha una escola de pàrvuls, sostinguda per les conferències de Sant Vicents de Paul; dues habitacions apropiades per dements exaltats, sala d'autòpsia, farmàcia i departament per l'estufa de desinfecció.

En el primer pis, hi ha dues sales destinades a les dones i dues destinades als homes: una pels paisans i l'altra pels militars, totes elles amb capacitat suficient d'aire pel nombre de malalts que hi caben, i, demés, ben ventilades i solellades. Les sales dels homes comuniquen amb una galeria tancada amb cristalls i orientada de cara a migdia. Demés, en aquest mateix pis, hi ha el departament de distingits, que consta de quatre habitacions completament separades i dotades de les millors condicions higièniques; el dit departament comunica amb una galeria, tancada amb cristalls, que serveix de menjador i que condueix al departament dels accidentats del treball. Aquest últim fou costejat per l'Excm. Sr. Lluís Pons i Enrich, i la primera pedra la posà l'Excm. Sr. Josep Canalejas Méndez, ministre de Foment en aquella data. Com el seu nom indica, aquest pabelló, i per voluntat expressa del fundador, està destinat a atendre accidentats del treball.

Hi ha, també, en el mateix primer pis, una esplèndida cuina, habitacions particulars per les germanes i la sala de Juntes.

El segon pis està destinat a sala d'operacions. Precedeix a aquesta, una avant-sala, on hi ha instal·lada l'"autoclave" i els altres aparells per l'esterilització de tota classe de material per a curacions i instruments.

La sala d'operacions és de dimensions esplèndides, d'una forma un xic ovalada i amb llum abundant, tan natural com artificial, per poder operar de nit; conté una taula forma "Mathieu", amb forquilles, pedals i allargaderes. En aquest departament es practiquen operacions amb la més exagerada assèpsia.

Al costat de la sala d'operacions hi ha un departament on es troba instal·lat l'aparell de "Raigs X", de contacte giratori, construït per la casa catalana S. A. Prieto, amb dos tubs Coletge: un per